evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt:	MO-ME-N-T MOderní MEtody s Novými Technologiemi
Reg.č.:	CZ.1.07/1.5.00/34.0903
Operační program:	Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Škola:	Hotelová škola, Vyšší odborná škola hotelnictví a turismu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Poděbrady
Tematický okruh:	Úvod do etiky
Jméno autora:	Mgr. Marek Feller
Datum:	24. 11. 2013
Ročník: (Cíl. skupina):	4.
Anotace:	Cílem je uvést studenty do problematiky etického myšlení a seznámit je se základními pojmy. Ve druhé části zahájíme stručný přehled vývoje etických teorií (po renesanční etické teorie).

Základy etiky

- z řečtiny „ethos“ = mrav = teorie morálky, věda o morálce
- hledá podstatu mravních norem
- mravnost zahrnuje:

  - mravní jednání, chování, zvyky

  - mravní vědomí

  - mravní cíle, kodexy mravních norem

- základní problémy:

  - vztah mezí tím, co je a co má být

  - vztah mezi individuálním a společenským zájmem

  - výběr mezi dobrem a zlem

dobro X zlo

- dobro – to, co hodnotí subjekt jako užitečné a prospěšné
- zlo – protiklad dobra
- teologové se odvolávají na božské příkazy
- **Immanuel Kant**
- - hledal všeobecně závazný mravní zákon

  - morální zákon vložen do každé rozumové bytosti

  - základ **autonomie vůle** (praktický rozum)

  - vůle je schopna určovat chtění nezávisle na okolí

  - vlastní apriorní zákon (imperativ)

  - autonomní a heteronomní morálka
- autonomní etiky vycházejí z vnitřní svobody a zodpovědnosti jedince

- **heteronomní** etiky:

  - mravní zásady mají svůj zdroj mimo lidský svět

  - např. Platón

  - křesťanská etika

- **soudobé** etické teorie:

  1) filozofická antropologie (problémy smyslu života)

  2) novotomistické řešení (cílem blaženost v nebi, mravní normy dal lidem Bůh)

  3) fenomenologie (morální je to, co se za morální považuje)

  4) marxistické řešení (morálka vykořisťovatelské třídy..)

Morálka

- souhrn pravidel, kterými by se lidé měli řídit
- náboženský X nenáboženský výklad
- **tvoří ji**:

  - morální normy (např. desatero) – měřítko a motiv jednání

  - morální vztahy (stav společnosti)
- **lze ji chápat** například jako:

  - akumulovanou životní zkušenost

  - výchovu člověka ke ctnosti

  - vykonávání Božích přikázání

  - cestu ke štěstí X dosažení prospěchu

  - vykonávání či respektování povinností

  - konvenci, omezování instinktů

Přehled etických teorií I.

Antická etika:

- Demokritos – vyvozoval mravy z lidské přirozenosti
- Sokrates – to, co přináší blaženost + daimonion
- Platon – nejvyšší idea dobra
- Aristoteles – lidská blaženost
- epikureismus – individualistická etika (slast)
- stoicismus – shoda s vlastní přirozeností, rozumem

Křesťanská etika – dobro určeno vůlí Boha

- problém ospravedlnění zla ve světě (svobodná vůle, volba)
- přirozená mravnost X teologická mravnost
- víra, láska, naděje

Renesanční etické teorie:

- návrat k hodnotám antické kultury a filozofie
- emancipace člověka a jeho poznání
- sebevědomí člověka
- **Nicolo Machiavelli**

  - svět jako „aréna individualit“

  - okolnosti: osud, nutnost, štěstěna

  - politik může konat dobro či zlo, ale nesmí udělat chybu

  - člověk, který chce vždy konat dobro se neuplatní (zcela pohoří) mezi ostatními. kteří dobří nejsou

  - politická morálka založena na zájmech státu